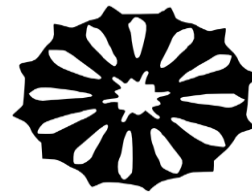

1. Iga jumal on hea, kui ta on jumal Taara abil. Eestlaste Taar(a) polnud kättemaksev ja karistav jumal. Nii A.Treimann(1908), V.Reimann(1908) kui ka M.J.Eisen(1919) on väitnud, et üks Eesti linn on saanud oma nime just muistsete eestlaste jumala kodust/varjupaigast **Vastuseks kirjutage selle linna Taarale viitav algne- ja tänapäevane nimetus.** (2 õiget – 2p ja 1 õige vastavalt 1p).

Pildil: Jumiõis, Taara- ja Maausu sümbol

2. Pisut mütoloogilisest genealoogiast. **Kes oli Sohni emapoolne vanaema?**

3. Aprillist 1215 peaks pärinema teadaolevalt esimene lause eesti keeles, mis on leidnud jäädvustamist kirjasõnas, kirjapanduna Liivimaa krooniku Henriku käega kümme aastat hiljem. Kroonik Henrik kirjutab, et kui tsistertslaste ordu preester Frederic sõitis 1215. aasta aprillis koos oma õpilase ja mõningate liivlastega Toreidast Koiva jõge pidi laevaga alla, et Riiga minna, tungisid saarlased neile jõesuus kallale, viisid oma röövilaevadega minema ja kui preester hiljem «taeva poole pöördunult koos oma õpilasega oma palvetes issandale kiitust kuulutas ja tänu avaldas, mõnitasid nemad, pekstes mõlemat oma nuiadega pähe ja selga, lausudes: «.....» Seejärel piinati preestrit ja tema õpilast julmalt ja lõpuks tapeti, lüües neile tapritega abaluude vahele, saates «nende hinged ilma mingi kahtluseta taevasse märtrite osasaamisse». **Milline oli see lause?**

4. Tiit Saarele mõeldes küsimus heraldikast. Paremal on Ukraina riigivapp, mis on ilmselgelt saanud mõjutusi vasakpoolset ühe kuulsa suguvõsa vapist. **Sellele suguvõsa rajaja nime eest saate 2 punkti.** Vihjeks: küsitaval oli kaks venda – Sineus ja Truvor.

5. Kuulete Nikolai Rimski-Korsakovi muusikat. Ta kuulus 1860.aastatel noorte Vene muusikute ringi, kes ennast vastandasid nn akadeemilisele suunale. Rühmituse liikmete arvates pidi tõeliselt venepärase muusika loomiseks hoiduma üldse akadeemilisest muusikaharidusest.

Modest Mussorski

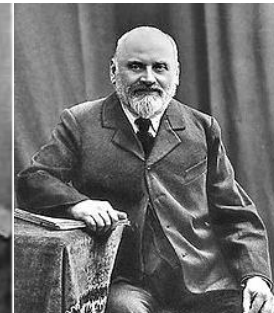
Aleksandr Borodin

Nikolai Rimski-Korsakov

Cesar Cui

Mili Balakirev

Mis nime all seda 5 liikmelist heliloojate rühmitust tuntakse?

6. Piltidel üks tuntud poliitik (1892-1980). J. Stalin nimetas teda *inimnäo kaotanud värdjaks*. Kes?

7. 2008 – 2019 tegutses Estonia Seltsi juures selline markantne kooslus nagu *Kultuurne Motobande*, mille *seltskond ulatus näitlejatest, produtsentidest ja lauljatest disainerite, kunstnike, kultuurinimeste ja teiste valdkondadeni välja*. **Honda CB1300 F3-l sõitnud isiku nime teadmine annab 2 punkti**. Vihjeks: 10.08.2010 Reformierakonda astudes sai ta ühtlasi 8500. reformierakondlaseks. Enamik teist kindlasti tunneb ja teab küsitavat.

8. Urmas Nemvaltsi karikatuur 2019.aastast praeguse valituskoalisatsiooni moodustamisel lähtub Rodini *Mõtlejast*, mis on üks osa suuremast skulptuurigrupist, milles pidi olema 200 inimfiguuri. Idee pärineb Dante *Jumalikust Komöödiast*.

Mis on selle monumentaalse teose nimetus? Ka meie rahvuskangelane peaks seal asuma.

9. Rahvasuu on viinapudeleid vastavalt nende suurusele “ristinud” erinevate nimedega. Eesti Wabariigi ajal kutsuti 0,25-liitrist “Asunikuks” ja 0,75-liitrist “Riigivanemaks”. **Mis nime all oli aga tuntud 0,5-liitrine pudel riigiviina?** Abiks – mõelge Ida-Virumaa haridusmaastikule ja Eesti spordile.

10. Kuulete ansambli *Virmalised* esituses 1973.aastal lindistatud laulu *Suve hääl*. Jaak Joala on

nimetanud *Virmaliste* frontman-i (enamike laulude autor ja esitaja) tema arvates parimaks heliloojaks. Eluaastad 1949-2003), emigreerus 1979 Rootsi ja 1990.aastast üritas Raplas käivitada filmilinnaku rajamist.

Kes laulab?

11. Ivan Orav kirjutas: õige nimi on Illimar Kuklane. Omal ajal polnud Eestis ilusamat noormeest. Pikk, kaunite näojoonte, blondide lokkidega, siniste silmadega. Ja üks filminäitleja karjäärast Illimar unistaski. Aastad aga möödusid. Ja alles nüüd, kui Illimar nägi välja, nagu oleks ta hauast üles kaevatud kooljas, valiti ta viimaks välja. Kiideti, et nii koledat..... pole enne nähtud, ja anti filmis peaosa. **Mis tuleb kirjutada punktiirile?**

12. Olen sündinud Kohtla-Järvel, isa poolt pärit Kalina külast. Kuni 18aastaseks saamiseni olin igal aastal vähemalt 4 kuud Ida-Virumaal. Kalina järv oli põhiline ujumispaik.

Kalinal jaanipäeval käimine on jäänud traditsiooniks. Sellised on kokkuvõtvalt Los Angeleses elava muusikaprodutsendi meenutused. 2018 andis välja raamatu *Mina teen su*

kuulsaks. Kes on see mees?

Piltidel perega Kalina jaanitulel ja koos Queeni kitarristi Brien May'ga.

13. Rock&Rolli Kuulsute Hall (*Rock and Roll Hall of Fame*) asub Erie järve kaldal Clevelandis(Ohio). Alates 1983.aastast lisaks rock`n`rolli ajalugu käsitlevate säilikute kogumisele on Kuulsute Halli nimetatud ainult üks Euroopa inglise keelt mitte emakeelena kasutatav ansambel. **Milline?** Oma panuse küsitava ansambli edusse on andnud ka 1992.aastal Eesti välisministrina töötanud mees.

14. Mis on mõiste **nepotism eestikeelne samatähendussõna?** Seda saaksid Eesti poliitikas harrastada näiteks Peeter ja Martin Helme.

15. Koonus küsimus **I vihje (3p)**

Kas oled targem kui Donald Trump, kes 02.02.2020 Twitteris õnnitles Kansase osariigi elanikke, seoses Kansas City Chiefs NFL(ameerika jalgpall) Super-Bowli võitmise puhul? **Millises USA osariigis baseerub tegelikult 2020.aasta NFL-i võitjameeskond?**

Küsitava osariigi lipp ja asukoht

15. Koonus küsimus II vihje (2p)

USS.....(BB-63) *Mighty Mo* oli 3. ja viimane *Iowa-klassi* lahingulaev, mis sai oma nime küsitava osariigi järgi. Teda mäletatakse kõige paremini kui II maailmasõja lõpetanud Jaapani alistumispaika. **Mis osariigi nimi tuleb kirjutada punktiirjoonele?**

15. Koonus küsimus III vihje (1p)

Küsitav osariik on saanud oma nime Kaljumäestikust algava Mississippri suurima lisajõe järgi. Jõe pikkus on 3767km ja valgla umbes 1 370 000 km². **Osariigi või jõe nimi?**

16. Kes on see esimene inimene, keda jälgib sotsiaalmeediarakenduse Instagrami vahendusel üle 200 miljoni kasutaja? Samas ei ole ta oma Instagrami ühe postituse hinnaga 975 000 dollarit enim teeniv isik – seltskonnastaar Kylie Jenner saab oma 161 miljoni suuruse jälgijaskonna ees tehtud postituse eest 1 266 000 dollarit. Küsitav on sündinud 05.02.1985.aastal Funchalis, Madeiral.

17. Arvuti(video)mängu nimi? Kuni 2019.aasta lõpuni oli küsitav koos oma modifikatsioonidega maailmas enim müüdud arvutimäng, uus liider on *Minecraft*. Mängu töötas välja ja programmeeris *Aleksei Pažitnov*. Mängus on *Orange Ricky, Blue Ricky, Cleveland Z, Rhode Island Z, Hero, Taewee ja Smashboy*. *Johannes Thingnes Bø* pingemaandaja ja lemmikmäng, tema enda sõnul.

18. Kui kuulete Hubei provintsi nime ja näete kahte allolevat pilti, siis vastate.....?

19. Tartu Postimehe lugejatel oli 8.-9.jaanuaril võimalus valida aasta bakter. 32,2%-ga tuli teiseks piimhappebakter, 3.koht läks salmonellale. Pakuti ka Anne kanali kolibakterit, hüsteeriabakterit. Mis bakter aga sai 44,8%-ga kindla võidu? Võiduka bakteri illustreerimiseks pani ERR *Aktuaalsesse kaamerasse* spermatoosidi pildi.

20. Ansambli Kooma 1970.aasta Live Ma pesen oma hambaid verega(Heiki Tark/Heiki Tark). Kes laulab? Lauluga *Kaks südant* võitis ta 1981.aastal Arne Oidi lauluvõistlusel 3 auhinda.

Alates 1968. aastast osales ta erinevates ansamblites, nagu *Pop-Pojad* 1967–1969, *Kooma* 1970–1971, *Hallo* 1974–1976, *Haak* 1976–1979, *Vitamiin* 1977–1979, *Psycho, Dr,Friedrich* 1979–1981. Aastatel 1986-89 esines ta ansambliga *Prohvet*. Ta hakkas ennast nimetama Apostel Joeliks ja tema bänd kandis 1996–1998 nime *Apostel Joel Grupp*. *JoStEL Band* 1998–2000.

Gabriel González Videla

21. Tšiili presidendid: G.G.Videla (1948), A.Pinochet (1977), S.Pinera (2012 ja 2014); Brasiilia presidendid: F.C.de Mello (1991) ja L.I.L. Da Silva (2008); Uruguay president J.Mujica (2012) ja Eesti president K.Kaljulaid (2020). **Mis on nende ühisnimetaja?**

22. Iisaku Kihelkonna Muuseumi Toimetistest III (2018) lk.146 saame lugeda: *Samuti olla härjapaar (aga ka part)(2013) sõnul kukkunud Kiikla nn Ahvena kurismikku ja hiljem mõisa pargitaguses allikas välja ilmunud. Kelle nimi tuleb kirjutada punktiirile?* Tegemist on valikvastusega, sest küsitav viibib kõigi meiega ühises ruumis.

23. “Ah nii,” säutsub vanamoor; “või sina nõuad kaheksatunnist tööpäeva. Vaat kus mul sots. Mina arvasin seni, et sotsid nii sügavale metsa ometi ei tule. Aga näe, juba üks otsaga siin.” Sellise lõigu leiame ENSV esimese personaalpensionäri (1941) teosest, mida on eesti keeles trükitud avaldatud 1920.-2007.aastate jooksul kaheksa korda. **Autor ja teos?** Nagu ikka, kaheosaline õige vastus – 2p, ja pool vastust annab 1 punkti.

24. Tema esimene trükitud raamat on kirjutatud kahasse Alma Vaarmaniga pealkirjaga *Tallinna proletaarse teatri ajaloost I osa*, aastal 1957. Seni viimane trükitud avaldati 2020.aastal, tegemist on värssromaaniga: *Tiit Pagu*. **Kes on see kirjanik, kelle noorepõlve pilt on paremal?**

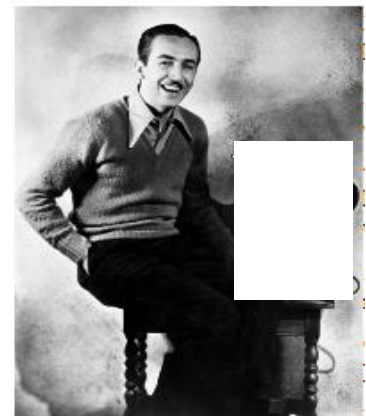
25. Kes häälitsevad nii meie looduses?

26. Mall Hiemäe Väikesest loomaraamatust rahvapärimestest (2019) saame lugeda: *Libedad undid, need olid pisemad kui teised undid, aga kanged kiskuma. Isekarva ka olid, pruunid ja lühikese karvaga. Kui veel ullumeelsed olid, siis olid ästi kardetavad, kiskusid inimesi ja loomi.* Kuigi rahvasuus levinud nimetuse põhjal võiks teda kaslaste hulka arvata on ta kärplaste sugukonna suurim maismaalise eluviisiga loom. **Mis loom?**

27. Saate katsuda ja nuusutada Eesti ainukest vaiku mitteeraldavat okaspuud. Maitsta ei soovita kuna ta on äärmiselt mürgine. **Mis igihalja puuoksa te käes hoiate?**

28. Kes on see teatava magusainega sama nime kandev unilaste sugukonda kuuluv näriline? Nad armastavad elada lehtmetsades, eelistades Eestis kiviaedade ja .hunnikute lähedust. Keraja pesa ehitab vanadesse linnupesadesse, puuõõntesse või okste vahele.

29. Pildil on enim Oscareid, tervelt 26, võitnud mees. Et küsimus ei oleks liiga lihtne, lõikasin pildilt välja tema käel oleva tegelase. **Kes on see filmimees ja kes seisab tema käel?** 2 punkti mõlema teadmise eest ja 1 punkti poole vastuse eest.

30. Koonus küsimus **I vihje (3p)**

Tartu turuhoone ees seisab 2008.aastast Mati Karmini skulptuur *Pronkssiga*. **Mis nime aga see emis kannab?** Skulptori arvates kannab siga nime täie õigusega, selle nime olevat keegi välja hõiganud juba 2008.aastal kuju avamisel.

30. Koonus küsimus II vihje (2p)

Samanimeline on animafilmi Vahva peategelane. **Ikka nimi?**

30. Koonus küsimus III vihje (1p)

Koeratüdruk Lotte noorem õde kannab ka sama nime?

Lotte ja